

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 5P/22/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715200809
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 03. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Eva Jombíková
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2015:6715200809.1

Rozhodnutie

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Evou Jombíkovou, vo veci starostlivosti o maloletú H. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. X, t.č. S. B. W. E., dieťa rodičov R. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. X, t.č. J. XXX a M. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom J. X, zastúpená Obcou J., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina, o nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd u maloletej H. R., nar. XX.XX.XXXX n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť v S.c.č., H. X, W. E..

Týmto d o c h á d z a k zmene rozsudku OS Zvolen 5P 105/2013-26 zo dňa 29.04.2013.

Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pracovisko Krupina podal návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletej s odôvodnením, že rodinu vedú v evidencii od roku 2003 z dôvodu sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately a záškoláctva maloletej. Táto pochádza z manželského zväzku rodičov, ktorý dodnes trvá. Z dôvodu pretrvávajúcich nezhôd vo vzťahu medzi manželmi sa otec zo spoločnej domácnosti odsťahoval a t.č. žije na adrese J. X. Je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku. Matka je nezamestnaná, poberá pomoc v hmotnej núdzi, pričom jej bola dávka znížená z dôvodu nespolupráce, manžel jej prispieva na výživu, ako aj výživu maloletej H.. Táto bola predbežným opatrením OS Zvolen zo dňa 29.04.2013 č.k. 5P 105/2013, právoplatným dňa 16.05.2013 zverená do starostlivosti matky, otec bol zaviazaný platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima. Z manželstva pochádzajú tri deti, dve sú osvojené. Trestným rozkazom 1T 139/2014-56 bola matka uznaná vinnou a odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, ktorý sa jej podmienčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 15 mesiacov. Dňa 06.11.2014 OS Zvolen vydal uznesenie 18P 41/2014, vykonateľné dňa 06.11.2014 a dňa 07.11.2014 OS Zvolen vydal uznesenie č.k. 11P 37/2014, vykonateľné 07.11.2014, ktorými nariadil umiestnenie maloletej matky a jej dcéry do S. B. W. E.. Od času umiestnenia matky a jej dcéry v zariadení sa situácia v rodine nezmenila, rodičia naďalej nežijú v spoločnej domácnosti. Matka žije s druhom v jednoizbovom byte, ktorý majú v podnájme. Otec maloletej taktiež žije v jednoizbovom byte, ktorý má prenajatý od obce. Dňa 16.12.2014 Q. H. uznal otcovstvo k maloletej H., pričom matka podala návrh na povolenie k uzavretiu sobáša, termín pojednávania je vytyčený na 17.02.2015. Q. H. pochádza z mnohopočetnej sociálne slabšej rodiny, t.č. žije v spoločnej domácnosti rodičov v staršom rodinnom dome. Úrad s touto rodinou dlhodobo pracuje, nad starostlivosťou súrodencov menovaného je opakovane uložené výchovné opatrenie, ktorého cieľom je zlepšenie hygieny v domácnosti, ako aj osobnej hygieny maloletých detí a zabezpečenie plnenia povinnej školskej dochádzky. V správe reedukačného centra doručenej ich úradu dňa 19.01.2015 je uvedené, že adaptačný proces bol pre maloletú matku komplikovanejší, za jej umiestnenie v zariadení vinila svoje dieťa. Poskytovala jej síce starostlivosť, ale udržiavala si od nej odstup. Telefonáty s matkou

mali na ňu negatívny vplyv. V zariadení má maloletá neustále poskytovanú komplexnú starostlivosť a poradenstvo, vďaka čomu pochopila, že jej maloletá dcéra nie je pre ňu prekážkou, začala o ňu prejavovať prirodzený záujem. Toho času sa o ňu dobre stará. V závere uvedenej správy je uvedené, že maloletá matka si vyžaduje jednotný prístup s jasne stanovenými pravidlami, pozitívne vzory, usmernenie a kontrolu zo strany dospelého. Je u nej potrebné povzbudzovať a posilňovať vieru vo vlastné schopnosti a cieľavedome formovať jej charakterový vývin. Maloletú matku je potrebné aj naďalej motivovať v starostlivosti o dieťa, podporovať vývin ich vzťahu ako aj pocit zodpovednosti za výchovu a starostlivosť o svoje dieťa. Z uvedeného vyplýva, že maloletá matka nezvláda starostlivosť o svoju dcéru, nemá vytvorené podmienky, ktoré potrebuje. Z vyššie uvedeného konštatujú, že nie je predpoklad, že bude zabezpečovať riadnu starostlivosť o dieťa, taktiež nie je možné umiestniť dieťa v širšej rodine, preto žiadali návrhu vyhovieť a ústavnú starostlivosť nariadiť v S. B. W. E. a rodičov zaviazat' platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa. Z výsluchu zástupcu navrhovateľa súd zistil, že trvajú na podanom návrhu na nariadení ústavnej starostlivosti z dôvodov uvedených v návrhu. Rodičia nie sú schopní zabezpečiť výchovu maloletej, nemajú vytvorené podmienky. Táto so svojou maloletou dcérou sa nachádza v S. B. W. E., pričom nadväzuje s maloletou dcérou vzájomný vzťah. Ústavnú starostlivosť žiadajú naďalej nariadiť v S. B. W. E. a obidvoch rodičov zaviazat' platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima. Na dotaz uviedla, že maloletá sa nepripravuje na budúce povolanie, školu nenavštevuje, avšak je nepľnoletá.

Z výsluchu otca súd zistil, že s návrhom súhlasí, nakoľko si dcéru nemôže vziať k sebe, nemá na to podmienky. Býva v jednoizbovom nájomnom byte. Na základe starého rozsudku si matka chodí každý mesiac pre výživné pre maloletú, ktoré jej odovzdáva, aj keď je dcéra v reedukačnom centre. Taktiež jej platí výživné 20,- eur, na základe rozsudku tunajšieho súdu. Jeho príjmom je invalidný dôchodok 150,- eur, poberá príspevok na bývanie 60,- eur, s tým, že za byt platí 72,- eur, 60,- eur elektriku. Prejavil ochotu prispievať na výživu dcéry, avšak do reedukačného centra, nie k rukám matky.

Matka sa aj napriek riadnemu predvolaniu pojednávania nezúčastnila, svoju neúčast' žiadnym spôsobom neospravedlnila, preto súd v súlade s ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodoval v jej neprítomnosti.

Kolízny opatrovník s návrhom na nariadenie ústavnej starostlivosti súhlasil z dôvodu, že rodičia nemajú vytvorené vhodné bytové podmienky, matka býva s druhom v nájomnom byte, v súčasnej dobe očakáva novú rodinu. Otec taktiež býva v jednoizbovom nájomnom byte. Ústavnú starostlivosť v reedukačnom centre doporujú vzhľadom k tomu, aby maloletá nadobudla vzťah k svojej maloletej dcére, čo doma absentovalo. Musela byť zavolaná aj Rýchla zdravotná pomoc. Čo sa týka výživného, toto žiadajú určiť, aj keď je matka nezamestnaná.

Súd výsluchom účastníkov, rozsudkom OS Zvolen 5P 105/2013, uznesením OS Zvolen 18P 41/2014, trestným rozkazom, správou SOŠ zo spisu 18P 41/2014, správami zadováženými v priebehu pojednávania, zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom OS Zvolen 5P 105/2013-26 zo dňa 29.04.2013 súd schválil rodičovskú dohodu s tým, že maloletú zveril do osobnej starostlivosti matke a otca zaviazal platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, počnúc dňom 01.04.2013. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.05.2013.

Uznesením OS Zvolen 18P 41/2014-20 zo dňa 06.11.2014 súd predbežným opatrením umiestnil maloletú do S. B. W. E.. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 28.11.2014. Predbežné opatrenie súd vydal z dôvodu, že súčasná situácia, kedy matka nezvládla starostlivosť o maloletú, pričom nebol predpoklad, že bude zabezpečovať riadnu starostlivosť, bolo potrebné maloletú umiestniť do reedukačného centra s prihliadnutím k tomu, aby sa medzi ňou a jej maloletou dcérou vytvorila citová väzba a aby si osvojila základné návyky súvisiace so starostlivosťou o maloleté dieťa.

Zo správy S. B. W. E. súd zistil, že je potrebné, aby maloletá nadobula väčšiu mieru celkovej osobnostnej zrelosti, jej náhľad do budúcnosti nevyznieva reálne. Je potrebné aj naďalej poskytovať adekvátnu pomoc a usmerňovať ju v starostlivosti o dieťa.

Z trestného rozkazu OS Zvolen 1T 139/2014-56 zo dňa 08.10.2014 súd zistil, že matka bola uznaná vinná zo spáchania prečinu ohrozovania mravnej výchovy maloletej, za čo bola odsúdená na trest odňatia slobody vo výmere 8 mesiacov, so skúšobnou dobou v trvaní 15 mesiacov. Podľa obžaloby okresnej prokuratúry, matka pristupovala nedôsledne k rodičovským povinnostiam, čím maloletej vytvorila podmienky pre vznik nežiadúcich návykov v podobe dlhodobého záškoláctva, keď v roku 2013/2014 za obdobie február až jún 2014 mala 392 neospravedlnených hodín.

Zo správy úradu práce, sociálnych vecí a rodiny súd zistil, že matka nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi, ani žiadnej inej dávky a nie je vedená v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Otec je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi od januára 2015, t.č. vo výške 67,90 eur a je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie.

Zo správy o povesti rodičov súd zistil, že matka je nezamestnaná, nemajetná, povinnosti voči obci si neplní, zdržiava sa v nájomných priestoroch so svojim druhom. Otec je invalidný dôchodca, býva sám v jednoizbovom nájomnom byte, pracuje na malých obecných službách, svoje povinnosti voči obci si plní.

Zo správy o šetrení pomerov súd zistil, že rodinu maloletej vedú od roku 2003 z dôvodu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Matka je nezamestnaná, poberá dávku v hmotnej núdzi. S dcérou je v telefonickom aj osobnom kontakte. Žije s priateľom v nájomnom byte. Byt pozostáva z jednej izby, ktorá slúži súčasne ako spálená a obývacia izba. Zariadenie je štandardné, hygiena je na požadovanej úrovni. Matka maloletej H. je v súčasnosti opäť tehotná. Otec je poberateľom čiastočného invalidného dôchodku vo výške 150,20 eur, je nezamestnaný, príležitostne si brigádniccky privyrába. Žije sám v jednoizbovom byte, ktorého vlastníkom je Obec J.. Starosta a poslanci obecného zastupiteľstva mu prideliť byt pod podmienkou, že v byte bude bývať sám, dcéra s manželkou ho nebudú v byte navštevovať. Otec je s dcérou v telefonickom aj písomnom kontakte. Na základe uvedeného trvajú na podanom návrhu.

Z potvrdenia Sociálnej poisťovne, ústredie Bratislava, súd zistil, že otcovi je vyplácaný invalidný dôchodok vo výške 150,20 eur.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

Podľa § 81 ods. 1 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že sú splnené zákonné podmienky k nariadeniu ústavnej starostlivosti s prihliadnutím k tomu, že matka výchovu, ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti, nezvládla, maloletá nenavštevovala školu, pričom matka bola právoplatne odsúdená za ohrozovanie mravnej výchovy maloletej. Navyše maloletá z uvedených dôvodov, ako aj k

tomu, že nebola schopná zabezpečiť starostlivosť o svoje maloleté dieťa, bola umiestnená predbežným opatrením do reedukačného centra, kde sa obidve v súčasnej dobe nachádzajú. Súd s prihliadnutím na správu o šetrení pomerov, ako aj správu reedukačného centra, mal za to, že bude v záujme maloletej matky, aby zotrvala v ústavnej starostlivosti spolu so svojim dieťaťom, aby si naďalej budovali citovú väzbu. Taktiež súd prihliadol k tomu, že maloletá matka v súčasnej dobe nemá vytvorené žiadne podmienky k tomu, aby mohla s dieťaťom opustiť reedukačné centrum, nakoľko k rodičom sa vrátiť nemôže, a to k otcovi vzhľadom k tomu, že by nedostala súhlas od obce k tomu, aby mohla u neho bývať a u matky s prihliadnutím k tomu, že v minulosti jej výchovu nezvládla. Súd taktiež prihliadol aj na vyjadrenie otca a kolízneho opatrovníka.

Súd výživné zo strany rodičov neurčil s prihliadnutím k tomu, že maloletá sa v súčasnej dobe nepripravuje na budúce povolanie, aj keď je blízko veku plnoletosti, súd výživné z tohto dôvodu v zmysle § 62 ods. 1 Zákona o rodine určiť nemohol.

O trovách konania bolo rozhodnuté v súlade s ust. § 146 ods. 1 písm. a/ O.s.p., nakoľko konanie sa mohlo začať aj bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v 4 vyhotoveniach (§ 204 ods. 1, prvá veta O. s. p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O. s. p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis, ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O. s. p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p., t. j.

- 1) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov
- 2) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania
- 3) účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený
- 4) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie
- 5) sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný
- 6) účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom

7) rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát

8) súd prvého stupňa nesprávne právne posúdil vec a preto nevykonal ďalšie navrhované dôkazy

b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O. s. p.), t. j.

1) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

2) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

3) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O. s. p.,

4) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).